

Nr 10.

Av herr **Onsjö m. fl.**, om utvidgning av skattskyldigs rätt att åtnjuta familjeavdrag för barn.

Det förekommer icke sällan, att enskild person åtager sig att bekosta vård och uppfostran av barn, som icke är hans eget. Barn utom äktenskap omhändertagas t. ex. av morföräldrar, och barn vårdas hos släktingar, om barnets föräldrar kommit på obestånd eller avlidit. Även ensamma personer i övrigt, som hava möjligheter därtill, taga hand om främmande barn.

En person, som sålunda helt eller i huvudsak försörjer ett barn, som icke är hans eget, har icke rätt till barnavdrag vid beskattningen, enär sådant endast medgives i fråga om egna barn, adoptivbarn och styvbarn. För att en skattskyldig rättsligen skall kunna göra anspråk på barnavdraget i sådant fall, måste barnet adopteras, vilket måhända av flera skäl icke kan ske, t. ex. därför att barnets föräldrar icke lämna sitt medgivande eller därför att personen i fråga icke anser sig kunna bindande åtaga sig underhållsskyldigheten. Taxeringsnämnd har möjlighet att med hänsyn till »nedsatt skatteförmåga» bevilja särskilt avdrag, motsvarande ett barnavdrag, men dessa bestämmelser kunna icke gärna tillämpas i fråga om skattskyldiga i goda ekonomiska omständigheter. Vår principiella uppfattning är att systemet med de ortsgraderade barnavdragen bör avskaffas, men så länge systemet består är det angeläget se till att detsamma på ett rättvist sätt tjänar sitt syfte.

Det synes böra utredas, huruvida icke den, som helt eller i huvudsak försörjer ett barn, som icke är hans eget, även bör tillerkännas rätt till familjeavdrag för barnet.

Om rätten till barnavdrag sålunda utvidgas, blir det givetvis nödvändigt med en viss kontroll för att avdraget icke skall kunna åtnjutas av såväl föräldrarna som av den person, som har barnet i sin vård. Enklast synes man kunna förfara på så sätt, att den person, som har barnet i sin vård och som vill tillgodogöra sig barnavdraget, får uppgiva å sin deklaration namn och adress å barnets föräldrar eller, i fråga om utomäktenskapligt barn, namn och adress å barnets moder. Underrättelse sändes därefter genom taxeringsmyndigheternas försorg till taxeringsnämnden å den ort, där föräldrar eller moder skola taxeras.

Visar det sig att flera personer göra anspråk på avdraget, bör det ankomma på taxeringsnämnden att avgöra vem som kan anses huvudsakligen

försörja barnet och på grund härav vara berättigad tillerkännas avdraget vid beskattningen.

Under senare år ha barn från krigshärjade länder funnit en fristad i svenska hem. I dessa fall torde omhändertagandet dock vara av så tillfällig art, att avdragsrätt vid beskattningen måhända icke bör generellt medgivas.

Skulle en viss tveksamhet råda i fråga om en allmän utvidgning av rätten till familjeavdrag på sätt här ovan angivits, synes dock denna tvekan icke kunna gälla i fråga om föräldralösa barn. Barnavdraget bör nämligen alltid kunna åtnjutas av någon skattskyldig, därest barnet icke är helt omhändertaget av det allmänna.

Med hänvisning till ovanstående föreslå undertecknade,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning angående utvidgad rätt för skattskyldig att åtnjuta familjeavdrag för barn.

Stockholm den 15 januari 1946.

J. Onsjö.

Anders Pettersson
i Dahl.

Aron Gustafsson
i Lekåsa.

Gunnar Larsson
i Luttra.

Osc. Werner.
